

NCS 91-21

Bilthoven, 12 juli 1991

JAARVERSLAG 1990

Doelstelling

De Nederlandse Commissie voor Stralingsdosimetrie (NCS) is opgericht op 3 september 1982 met het doel het verantwoord gebruik van de dosimetrie van ioniserende straling te bevorderen, zowel in wetenschappelijk onderzoek als bij de praktische toepassing. Het bestuur van de stichting wordt gevormd door personen, die na voordracht door de ondersteunende wetenschappelijke verenigingen en de Rijksoverheid zijn benoemd. Deze organisaties omvatten de:

- Nederlandse Vereniging voor Radiotherapie
- Nederlandse Vereniging voor Nucleaire Geneeskunde
- Nederlandse Vereniging voor Klinische Fysica
- Nederlandse Vereniging voor Radiobiologie
- Nederlandse Vereniging voor Stralingshygiëne
- Kring Stralingsfysica van de Nederlandse Vereniging voor Biofysica en het
- Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne.

De NCS tracht haar doel te bereiken door vervulling van de volgende taken:

- het meewerken aan dosimetriestandaardisatie en het bevorderen van dosimetrievergelijkingen,
- het opstellen van dosimetrieprotocollen
- het verzamelen en evalueren van fysische gegevens met betrekking tot de dosimetrie,
- het volgen van ontwikkelingen op het gebied van de stralingsdosimetrie en de verspreiding ervan,
- het onderhouden van contacten met belanghebbende binnenlandse en buitenlandse verenigingen, instellingen en internationale organisaties en personen.

Secretaris: Drs. A.H.L. Aalbers, Nederlands Meetinstituut,
Afd. Ioniserende Stralingsstandaarden,
p/a Postbus 1, 3720 BA Bilthoven
Tel. 030-742935, Fax. 030-282018

Bestuur

Het bestuur van de NCS was op 31-12-1990 als volgt samengesteld:

Dr. B.J. Mijnheer, voorzitter
Drs. A.H.L. Aalbers, secretaris
Dr. J. Zoetelief, penningmeester
Dr. H. Beekhuis
Dr. L.B. Beentjes
Dr. I.A.D. Bruinvis
Mw. Dr. J.M.V. Burgers
Drs. H.W. Julius
Ir. J.L.M. Venselaar
Dr. A.G. Visser

In 1990 trad Prof.Dr. J.J. Broerse af en werd opgevolgd door Dr. J. Zoetelief. Dr. L.B. Beentjes werd herbenoemd als lid van het bestuur.

In 1990 kwam het bestuur drie maal bijeen en wel op 16 januari, 12 juni en 20 november. Bij de bestuursvergaderingen kwamen als belangrijkste onderwerpen aan de orde:

- * voortgang activiteiten subcommissies.
- * financiële ondersteuning van de meerdaagse werkvergaderingen van de subcommissie: "Stralenbelasting Mammografie", teneinde de voortgang bij de rapportage te stimuleren.
- * ontwikkelingen bij de overheid t.a.v. medische toepassingen van straling en i.h.b. de positie van het standaarddosimetrie laboratorium bij het RIVM.
- * de uitwerking van de EG-richtlijnen inzake de stralingsbescherming van patiënten t.a.v. dosimetrische aspecten en kwaliteitsbewaking van apparatuurparameters.
- * promotie en versterking van de samenwerking met internationale organisaties en personen. Dit verslagjaar is vooral aandacht besteed aan het uitdragen van het protocol voor de dosimetrie bij hoog-energetische elektronenbundels.

Subcommissies

1. Subcommissie: "Uniformiteit Dosimetrie Protocollen in Nederland"

In de eerste maanden van 1990 is de Code of Practice for the Dosimetry of High-Energy Electron Beams, welke in december 1989 uitgebracht is als NCS report 5, verspreid over alle radiotherapie instituten in Nederland en een groot aantal buitenlandse instellingen. De Code of Practice is gepresenteerd op de IPSM (The Institute of Physical Sciences in Medicine) bijeenkomst te York (GB). In 1990 is een artikel verschenen in het tijdschrift Physics in Medicine and Biology en zijn naar hetzelfde tijdschrift twee artikelen opgestuurd door leden van de subcommissie betreffende de numerieke waarden van enkele fysische parameters die ten grondslag liggen aan de fotonen en elektronen codes of practice. Daarnaast is een poster presentatie geweest van dit werk op de ESTRO meeting in Montecatini (Italië). In september is de software versie van de code of practice (versie 1.0) opgestuurd naar een aantal radiotherapie instituten in Nederland om het programma te testen. Het commentaar is verwerkt in versie 1.01. De subcommissie heeft haar werkzaamheden dit jaar schriftelijk kunnen verrichten en is in 1990 niet bijeengewest. De subcommissie heeft enkele instituten van advies kunnen dienen bij de invoering van de NCS codes of practice voor fotonen en elektronen dosimetrie.

Samenstelling subcommissie per 31 december 1990:

Drs. A.H.L. Aalbers

Drs. W.F.M. Brouwer

Dr. H. Huizenga

Dr. B.J. Mijnheer

Dr. A.J. Piron

Dr. S. Vynckier

Ir. F.W. Wittkämper (coördinator)

2. Subcommissie Brachytherapie

In 1989 is het rapport "Aanbevelingen voor dosimetrie en kwaliteitscontrole van radioactieve bronnen bij brachytherapie" gepubliceerd en wel als NCS rapport 4. De werkzaamheden van de subcommissie leken daarmee in eerste instantie afgerond.

In discussies met het bestuur van de NCS werd echter de behoefte duidelijk aan een samenvatting van deze aanbevelingen in de Engelse taal. Een dergelijke synopsis blijkt noodzakelijk vanwege het feit dat in het buitenland verscheidene projecten gaande zijn met een vergelijkbare doelstelling en dat er grote belangstelling bestaat voor een weergave van NCS rapport 4 in de Engelse taal.

Gekozen is voor een uitgebreide samenvatting, zowel van de aanbevelingen als van de verschillende appendices van het rapport, waarin praktische problemen op het gebied van brachytherapie aan bod komen. Inmiddels is deze Engelstalige synopsis gereed gekomen en zal begin 1991 door NCS worden gepubliceerd.

De taak van de subcommissie is daarmee definitief afgerond.

Samenstelling subcommissie per 31 december 1990:

Dr. A.G. Visser (coördinator)

Drs. A.H.L. Aalbers

Mw. Dr. J.M.V. Burgers

Dr. P.M. van der Linden

Ir. H. Meertens

Ir. J. van der Steen

Ir. J.L.M. Venselaar

De subcommissie heeft tijdens haar werk kunnen profiteren van de adviezen van B.J. Mijnheer en J. Bultman.

3. Subcommissie "Dosisberekeningen t.b.v. de Uitwendige Radiotherapie"

De subcommissie is in 1990 zes keer bijeen geweest.

De vergaderingen in het eerste halfjaar werden goeddeels besteed aan het gereed maken van de paper "The determination of phantom and scatter components of the output of megavoltage photon beams".

Eind van het jaar werd het bericht ontvangen dat de paper was geaccepteerd voor publicatie in het tijdschrift Radiotherapy and Oncology. Met het opstellen van een aanbeveling met betrekking tot dit onderwerp kon in de tweede helft van '90 worden begonnen. Teneinde een peiling te doen naar de wensen en suggesties, ook m.b.t. (toekomstige) aandachtspunten voor deze commissie, is aan de dosimetriewerkgroepen West Nederland (DWWN) en Integraal Kankercentrum Oost (IKO)-werkgroep Fysica en Oncologie gevraagd voorstellen te doen. Enige nuttige suggesties zijn hierbij naar voren gebracht.

Samenstelling subcommissie per 31 december 1990:

Dr. J.J.M. van Gasteren (coördinator)

Drs. S. Heukelom

Ir. H.J. van Kleffens

Dr. R. van der Laarse

Dr. P.M. van der Linden

Ir. J.L.M. Venselaar

Ir. C.F. Westermann

4. Subcommissie "Specificatie Bestralingsapparatuur voor de Radiotherapie"

In dit verslagjaar is de subcommissie negen maal bijeen geweest. Van alle hoofdstukken van het door deze commissie op te stellen rapport over kwaliteitscontrole van lineaire versnellers voor radiotherapie kwam een concepttekst klaar.

Op de bijeenkomsten werden de teksten hoofdstuksgewijs bediscussieerd. Er werd een opzet gemaakt van een lijst van periodiek uit te voeren testen met daarbij de frequentie van de testen en een schatting van de benodigde tijd. Tevens werd een lijst van gebruikte termen samengesteld.

Namens de subcommissie werd over de werkzaamheden gerapporteerd op een DWWN-bijeenkomst te Leiden door De Vroome en Feenstra en op een gemeenschappelijke NVRT/NVKF vergadering in Rotterdam door Feenstra.

Als opvolger van Dr. I.A.D. Bruinvis werd Dr. B.J. Mijnheer aangewezen als vertegenwoordiger van het NCS-bestuur in de subcommissie. Ing. H. van der Gugten was niet langer in de gelegenheid nog tijd beschikbaar te stellen voor het commissiewerk.

De contacten met de commissie "Kwaliteitsbewaking" van de Nederlandse Vereniging voor Radiotherapie werden voortgezet.

Samenstelling van de subcommissie per 31 december 1990:

Dr. S.J. Feenstra (coördinator)

Dr. B.J. Mijnheer (vertegenwoordiger NCS-bestuur)

Ir. J.A. van der Poel

Ir. A. van 't Riet

Ir. H. de Vroome.

5. Subcommissie: "Stralenbelasting in de Mammografie"

De subcommissie is gedurende het jaar 1990 vier maal bijeen geweest waaronder een driedaagse vergadering in mei en een tweedaagse vergadering in augustus.

Tijdens deze bijeenkomsten werd een nieuwe inhoudsopgave gemaakt en een nieuwe structuur voor het rapport opgesteld, met als zwaartepunt de dosimetriscche aspecten van mammografie. De reeds bestaande hoofdstukken werden bijgewerkt en in definitieve vorm gebracht.

In december is de voorlopige versie aangeboden aan de commissie.

Samenstelling van de subcommissie per 31 december 1990.

Dr. L.B. Beentjes (coördinator)

Drs. A.H.L. Aalbers

Prof.Dr. J.J. Broerse

Dr. J.H.C.L. Hendriks

Drs. H.W. Julius

Drs. M. Thijssen

Dr. J. Zoetelief

Mw. Drs. C. Zuur

6. Subcommissie "Dosisberekeningen in de Nucleaire Geneeskunde"

Door gebrek aan tijd zijn ook dit jaar geen werkzaamheden verricht, die rechtstreeks betrekking hebben op het werkplan van de commissie.

In overleg met het Bestuur is contact opgenomen met het Bestuur van de Nederlandse Vereniging voor Nucleaire Geneeskunde om het niet-operationeel zijn van de commissie te bespreken.

Samenstelling van de subcommissie per 31 december 1990:

Dr. H. Beekhuis (coördinator)

Mw. Drs. W.C.A.M. Buys

Mw. E. Sokole

Dr.Ir. H.R. Marcuse

Mw. Drs. C. Zuur

FINANCIËEL OVERZICHT 1990

	<u>Inkomsten</u>	<u>Uitgaven</u>
Saldo spaarrekening	f10.456,20	
Saldo rekening courant	f 3.014,48	
Bijdrage Ned. Ver. Klinische Fysica 1989	f 150,--	
Bijdrage Ned. Ver. Radiotherapie 1989	f 1.000,--	
Bijdrage Ned. Ver. Nucl. Geneeskunde 1989 en 1990	f 150,--	
Bijdrage Ver. Biofysica	f 0,00	
Bijdrage Ned. Ver. Stralingshygiëne 1989 en 1990	f 300,--	
Bijdrage Ned. Ver. Radiobiologie	f 0,00	
Bijdrage R.I.V.M.	f 0,00	
Rente spaarrekening	f 373,49	
Kosten Kamer van Koophandel		f 76,90
Bankkosten		f 56,26
Reiskosten bestuursvergaderingen		f 108,00
Kosten bestuursvergaderingen		f 1.103,10
Kosten vergaderingen subcommissie Mammografie		f 4.000,71
Saldo spaarrekening per 31 december 1990		f 9.579,69
Saldo rekening courant per 31 december 1990		f 519,51
	<hr/>	<hr/>
	f15.444,17	f15.444,17
	=====	=====

BEGROTING 1991

Verwachte bijdrage RIVM	f 800,--	
Verwachte bijdragen Wetensch. Verenigingen	f 1.600,--	
Kosten Kamer van Koophandel		f 61,--
Kosten bestuursvergaderingen		f 1.139,--
Reiskosten bestuursvergaderingen		f 200,--
Rente spaarrekening	f 250,--	
Drukkosten rapporten		f 1.250,--
	<hr/>	<hr/>
	f 2.650,--	f 2.650,--
	=====	=====